

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Bezpieczeństwo w sieci

Lech Stempel

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
7 grudnia 2021 r.

SGH
Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

1

O czym będzie?

- Charakterystyka potencjalnych zagrożeń w internecie.
- Zjawisko cyberprzemocy.
- Jak unikać zagrożeń w internecie - podstawowe zasady bezpieczeństwa.
- Ochrona prywatności w sieci.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

2

Heraklit z Efezu głosił, że

„jedyną stałą rzeczą w życiu jest zmiana.”

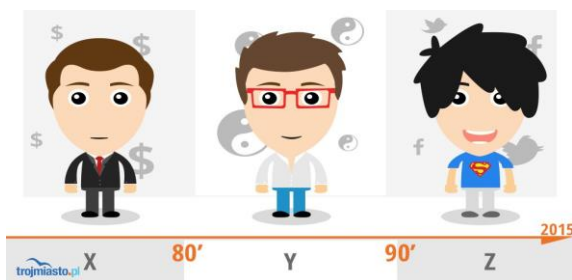
EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

3

Baby Boomers - Pokolenie X - Pokolenie Y - Pokolenie Z

**Pokolenie C (ang. connected) / Milenialsi / Pokolenie XD/ Alfa
Pokolenie Google**

Pokolenie X" wykrystalizowało się pod wpływem powieści Douglasa Coupland „Generation X: Tales for an Accelerated Culture”.

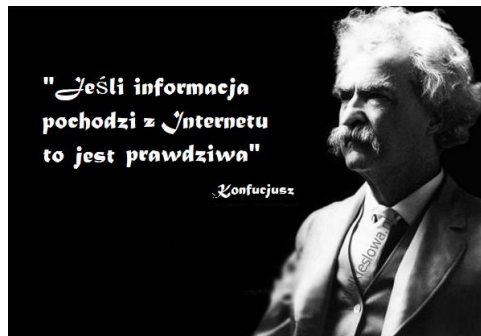
EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

4

Jest to pokolenie patrzące na świat okienkowo, tak jak na ekran. Dziecko siedzi przed komputerem i co dwie, trzy minuty coś go od niego odrywa. Może skupić się na jednym zadaniu najwyżej 10-11 minut.

...niski krytycyzm wobec informacji w sieci

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

5

Social media marketing
(marketing w mediach społecznościowych)

– zjawisko polegające na zdobywaniu uwagi oraz generowaniu ruchu internetowego przy pomocy serwisów społecznościowych

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

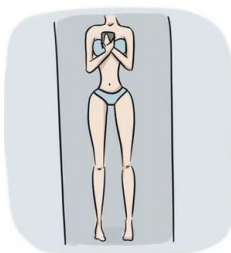
WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

6

Social media

W social mediach nie chcemy pokazywać prawdziwego życia, lecz nasze oczekiwania/wyobrażenie tego, jakie ono powinno być.

SOCIAL MEDIA VS. REALITY

@eto.luz

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

7

Siła social mediów

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

8

Fake news

Fake news – fałszywa wiadomość, często o charakterze sensacyjnym, publikowana w mediach z intencją wprowadzenia odbiorcy w błąd.

Fałszywe wiadomości mogą być elementem dezinformacji.

Należy rozróżnić nieprawdziwe i wprowadzające w błąd fałszywe wiadomości od satyry lub parodii, która jest przeznaczona dla celów humorystycznych i nie ma na celu wprowadzenia w błąd odbiorców.

Fake news

Warto nauczyć się wstydzić i rumienić za samego siebie. Internet mnie pod tym względem przeraża. Kiedyś ogłoszono, że wokalistka duetu Roxette ma raka mózgu. Zrobiło mi się przykro, bo to straszne. Potem czytałam komentarze internautów i oczywiście 80% życzyło jej zdrowia, ale byli tacy, którzy pisali: dobrze jej tak. Ktoś, kto to napisał, powinien umrzeć przy klawiaturze po postawieniu kropki za tym zdaniem. Nie mieści mi się to w głowie.

(Kasia Nosowska)

Kreowany obraz rzeczywistości

Twarze ludzi, którzy nie istnieją, zostały stworzone przez sztuczną inteligencję

Istnieje strona internetowa **"Ta osoba nie istnieje"**, na której przy każdorazowym odświeżeniu zobaczymy nową twarz osoby, która nie istnieje.

11

Kreowany obraz rzeczywistości

Prezenter wygenerowany komputerowo

W chińskiej telewizji pojawili się prezenterzy stworzeni dzięki sztucznej inteligencji. Zostali stworzeni w oparciu o prawdziwe postaci spikerów. Tworzeni komputerowo spikerzy mówią z taką samą intonacją, jak osoby, na których są wzorowani i prezentują również identyczną mowę ciała.

<https://businessinsider.com.pl/>

12

Deepfake

Deepfake – technika obróbki obrazu, polegająca na łączeniu obrazów twarzy ludzkich przy użyciu technik sztucznej inteligencji. Technika stosowana jest do łączenia i nakładania obrazów nieruchomych i ruchomych na obrazy lub filmy źródłowe przy użyciu komputerowych systemów uczących się.

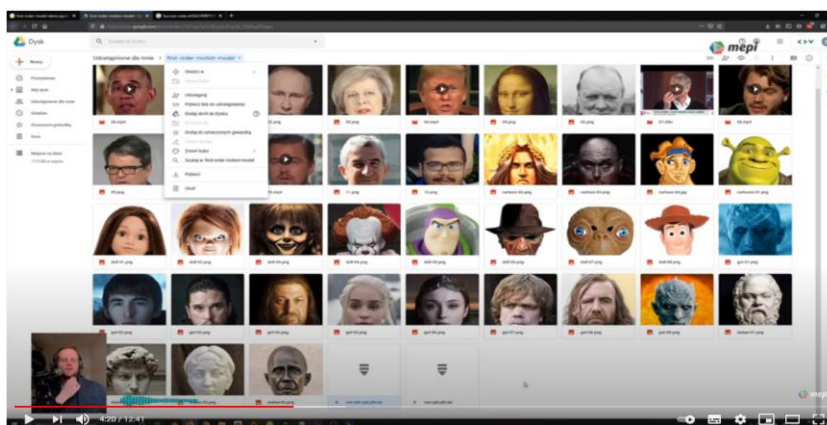
EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

13

Deepfake

Możliwość stworzenia animacji ze zmianą twarzy, staje się łatwo dostępna.

Jak zamienić twarz deepfake online krok po kroku [PL]

<https://www.youtube.com/watch?v=MynRpyhzaoo>

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

14

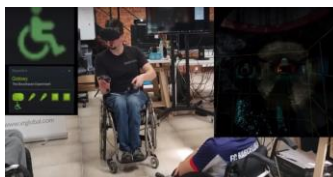
Nowoczesna szkoła

- tablica interaktywna, komputer, smartfon...
- portale społecznościowe, aplikacje, programy...
- dziennik elektroniczny, zadania online, projekty...
- nauczanie na odległość
- wirtualna rzeczywistość...

15

Nowoczesna szkoła

16

Hejt - to spolszczona wersja słowa hate,
czyli nienawidzić.

Hejtem określa się działanie w Internecie, które jest przejawem złości, agresji i nienawiści. To wszelkie formy uderzenia w kogoś, nie tylko słowem (choć głównie nim), ale i grafiką czy filmem.

Wielu internautów czuje się w sieci bezkarnych, dlatego chętnie obrażają innych użytkowników w czasie dyskusji, ale nie tylko ich.

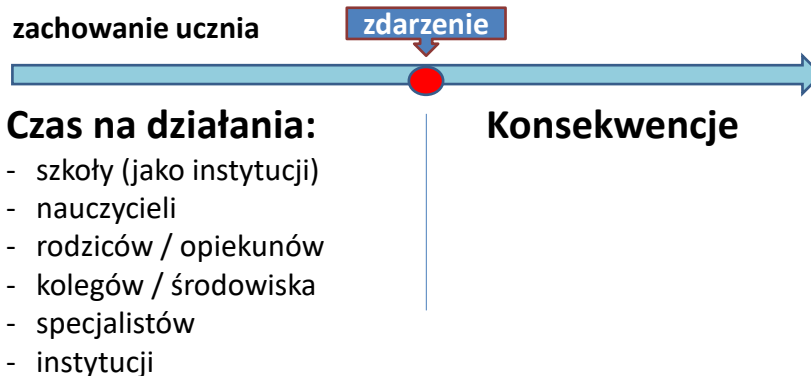
Definicje

- **Agresja** (łac. *aggressio* – napaść)
 - w *psychologii* określenie zachowania ukierunkowanego na zewnątrz lub do wewnątrz, mającego na celu spowodowanie szkody fizycznej lub psychicznej.

Powtarzające się akty agresji prowadzące do silnych urazów psychicznych lub cielesnych określa się jako

PRZEMOC

Kiedy reagować?

Ustalenie okoliczności zdarzenia

Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych, powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.

Zabezpieczenie dowodów

- **Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane.**
- **Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.**

21

Zabezpieczenie dowodów

- **Sprawdzić, czy dziecko (ofiara cyberprzemocy) potrafi wskazać sprawcę bądź przynajmniej ma przypuszczenie, kto może nim być.**
- **Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.**
- **W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z policją.**

22

Konsekwencje prawne

Nieletni – (w prawie karnym) **osoba, która w momencie popełnienia czynu zabronionego nie ukończyła 17 roku życia.** Odpowiada ona karnie tylko w szczególnych przypadkach, określonych w art. 10 § 2 KK oraz w art. 13 i art. 94 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich z 1982 r.

Młodociany- (w prawie karnym) **osoba, która w chwili popełnienia czynu zabronionego nie osiągnęła 21. roku życia** i w chwili orzekania przed sądem pierwszej instancji nie osiągnęła 24. roku życia (art. 115 § 10 k.k.).

Występek- to czyn zabroniony zagrożony grzywną powyżej 30 stawek dziennych, karą ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności przekraczającą 1 miesiąc

Konsekwencje prawne

W Polsce ukończenie 17 lat jest granicą pozwalającą na traktowanie sprawcy czynu zabronionego jako zdolnego do ponoszenia odpowiedzialności karnej.

W świetle polskiego prawa karnego osoba, która ukończyła 17 lat, traktowana jest jako osoba dojrzała.

Do ukończenia 17 lat sprawca czynu zabronionego jest osobą nieletnią

Bezpieczne kroki

- Korzystaj z programów antywirusowych
- Nie udostępniaj swojego komputera
- Pamiętaj o wylogowaniu
- Nie zapisuj haseł na komputerze (zwłaszcza innym niż Twój)
- Nie loguj się na żadne konto w przypadkowych miejscach
- Pamiętaj o ograniczonym zaufaniu do przychodzących wiadomości mailowych (zwłaszcza zawierających złącznik) i wiadomości sms
- nie podawaj numeru karty płatniczej jeśli nie masz pewności co do odbiorcy

Bezpieczne kroki

- Nie ufaj zrzutom ekranu lub plikom PDF z potwierdzeniem nadania przelewu
- Ustaw limity na karcie płatniczej i kredytowej
- Sprawdzaj adres strony na których udostępniasz dane lub dokonujesz płatności
- Zabezpieczaj dostęp do telefonu
- Śledź informacje na temat nowych sposobów na oszustwo
- Twórz bezpieczne hasła i systematycznie je zmieniaj

Sposób na hasło

Silne (bezpieczne) hasło, to takie które posiada

- minimum 8 znaków (najlepiej 11 lub więcej)
- małe i duże litery
- liczby
- znaki specjalne

Zamiast wymyślać kolejne hasła, można skorzystać z generatora lub opracować własny kod (system)

np.:

Zamek błyskawiczny
zA6eK&bL9sK2wI3zN9

27

Źródła

Raport „Information Behaviour of the Researcher of the Future”

„Jak reagować na cyberprzemoc – poradnik dla szkół”

www.zaufanatrzeciastrona.pl

www.bezpieczneinterneciaki.pl

www.niebezpiecznik.pl

www.dzieckowsieci.pl

www.cyberprzemoc.pl

www.saferinternet.pl

www.helpine.org.pl

www.kidprotect.pl

www.sekurak.pl

www.sieciaki.pl

www.dbi.pl

www.fdn.pl

28

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcý

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Lech Stempel

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
7 grudnia 2021 r.

SGH
Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL